

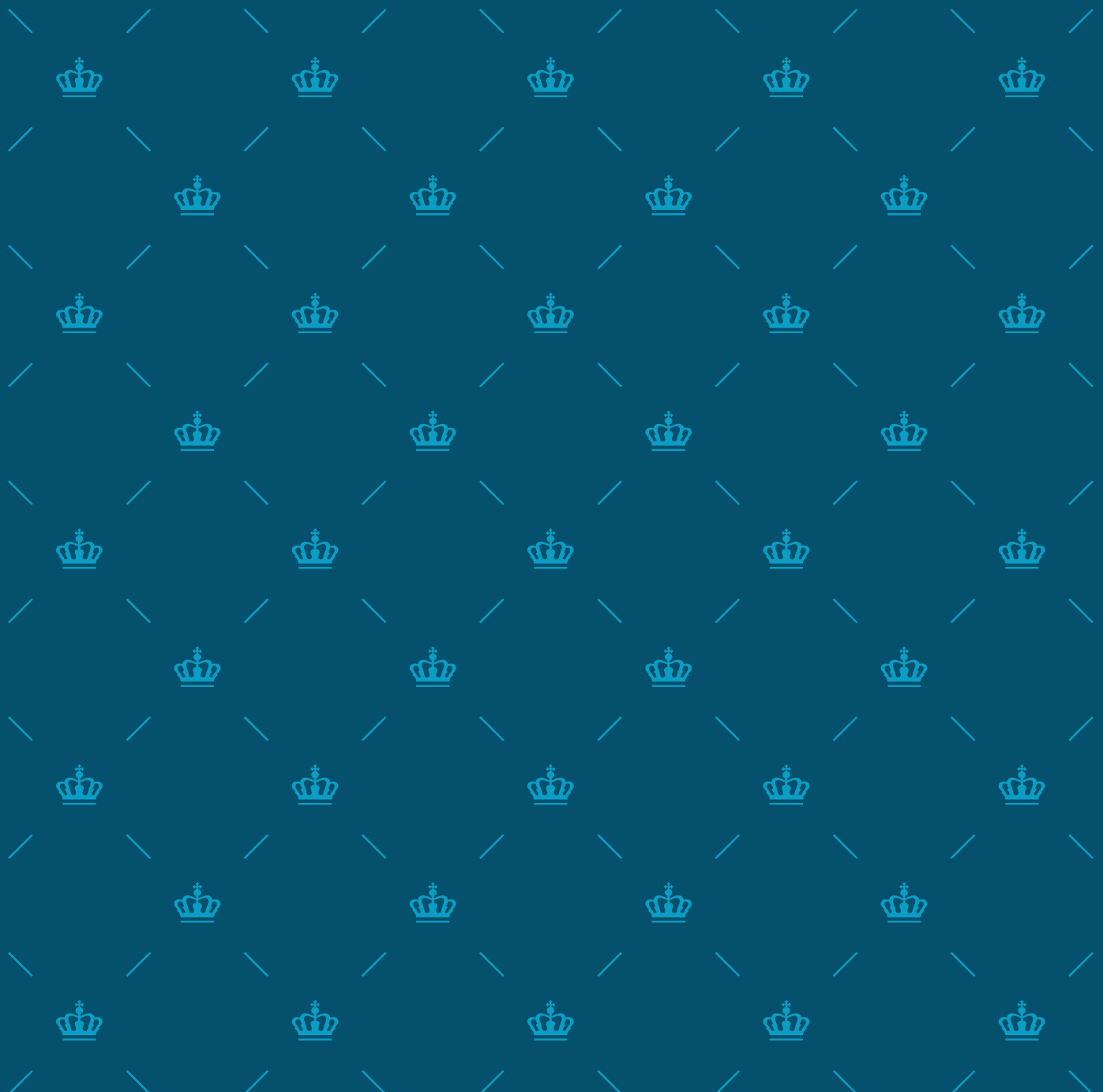

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Udviklingen i International Rekruttering 2017-2019

- på erhvervs- og studieområdet samt EU-opholdsområdet

© 2020 Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Carl Jacobsens Vej 39
2500 Valby

Tlf: 72140000
E-mail: siri@siri.dk
Uim.dk

Juli 2020

Alle rettigheder tilhører Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Udgivelsen kan frit hentes på uim.dk
Styrelsen for International Rekruttering og Integration udgivelser kan frit citeres
med tydelig kildeangivelse

Indholdsfortegnelse

1.0	Indledning	4
2.0	Udenlandske statsborgeres beskæftigelse og lønindkomst i Danmark	5
3.0	Erhvervsområdet	7
4.0	Studieområdet	11
5.0	EU-området	14
6.0	Metode	19

Bilagliste

Bilag 1: Fast track-ordningen	23
Bilag 2: Beløbsordningen	25
Bilag 3: Positivlisten	26
Bilag 4: Start-up Denmark	27
Bilag 5: Etableringskort	28
Bilag 6: Landbrug	29
Bilag 7: Forskere	30
Bilag 8: Øvrige erhvervsordninger	31
Bilag 9: Working Holiday	32
Bilag 10: Volontører og autorisationsophold	33
Bilag 11: Au pair	34
Bilag 12: Praktikanter	35
Bilag 13: Internationale studerende	36
Bilag 14: Familiemæssig tilknytning til udlændinge med tilladelse	38
Bilag 15: Samlet lønindkomst for ordninger	39
Bilag 16: EU-området	40

1.0 Indledning

Denne rapport samler statistik om udviklingen på området for international rekruttering for tredjelandstatsborgere, der kommer til Danmark for at studere og arbejde, samt udviklingen på EU-opholdsområdet for unionsborgere og deres familiemedlemmer.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) har blandt andet til opgave at understøtte, at virksomheder og uddannelsesinstitutioner kan rekruttere velkvalificerede udlændinge som medarbejdere og studerende. SIRI behandler således sager om meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingeloven til udlændinge (tredjelandstatsborgere), der kommer til landet som led i arbejde, studie eller som medfølgende familie til disse. SIRI har desuden med virkning fra den 1. april 2019 overtaget opgaven med at udstede EU-opholdsdokumenter til unionsborgere, der udøver den fri bevægelighed efter EU-reglerne, og til deres familiemedlemmer, samt til familiemedlemmer til danske statsborgere, der kan blive familiesammenført efter EU-reglerne om fri bevægelighed.

Rapporten er opbygget således, at der først vises det samlede antal udlændinge, der er beskæftiget i Danmark fordelt på forskellige ordninger (afsnit 2). Herefter beskrives udviklingen i antallet af opholdstilladelse til tredjelandstatsborgere på erhvervsområdet (afsnit 3) og studieområdet (afsnit 4). Endelig vises en opgørelse af registreringsbeviser og opholdskort på EU-området (afsnit 5). Til slut er der et kort metodeafsnit (afsnit 6).

Som bilag til rapporten vises den statistiske udvikling for alle ordninger, som SIRI administrerer.

2.0 Udenlandske statsborgeres beskæftigelse og lønindkomst i Danmark

Mange udenlandske statsborgere arbejder i Danmark. Mulighederne for at kunne opholde sig og arbejde i Danmark afhænger bl.a. af ansøgerens nationalitet. Man kan opnå ophold i Danmark på baggrund af EU-opholdsbekendtgørelsen eller udlændingeloven.

Hvis man som udlænding kommer fra et tredjeland¹, skal man som udgangspunkt have opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingeloven. Her kan man opnå ophold efter bl.a. følgende regler om opholdsgrundlag:

- Familiesammenføring med en dansk statsborger (administreres af Udlændingestyrelsen)
- Asyl mv. (administreres af Udlændingestyrelsen)
- Ophold til studie (administreres af SIRI)
- Ophold til erhvervsområdet (administreres af SIRI)

Hvis man som udlænding kommer fra et EU-land eller er medfølgende familiemedlem til en unionsborger, der har gjort brug af sin ret til fri bevægelighed, kan man opnå ophold på bl.a. følgende grundlag:

- Ophold til studie (administreres af SIRI)
- Ophold til erhverv (administreres af SIRI)

Ovenstående grupper af udlændinge med lønindkomst i Danmark er vist i figur 1 nedenfor. Derudover er der en stor del af udlændinge, som ligger i gruppen "Øvrige med lønindkomst", jf. figur 1. Denne gruppe dækker over nordiske statsborgere², personer der har fået ophold i Danmark inden 2004, hvor man begyndte at registrere opholdsgrundlag samt øvrige udenlandske statsborgere, der er undtaget for en ophold- og arbejdstilladelse.

Endelig er der en gruppe, der har tidsbegrænset opholdstilladelse, hvis de som udgangspunkt har opholdt sig i Danmark i mindst otte år (efter udlændingeloven) eller fem sammenhængende år (efter EU-opholdsbekendtgørelsen), jf. figur 1. Afgørelser om tidsbegrænset opholdstilladelse træffes af Udlændingestyrelsen (efter udlændingeloven) og SIRI (EU-opholdsbekendtgørelsen).

I Danmark arbejdede der ca. 380.000 udenlandske statsborgere i 2019³. Der er sket en stigning i antallet af beskæftigede udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark uanset opholdsgrundlag fra ca. 343.875 i 2017 til 380.914 i 2019 svarende til en stigning på knap 11 pct.

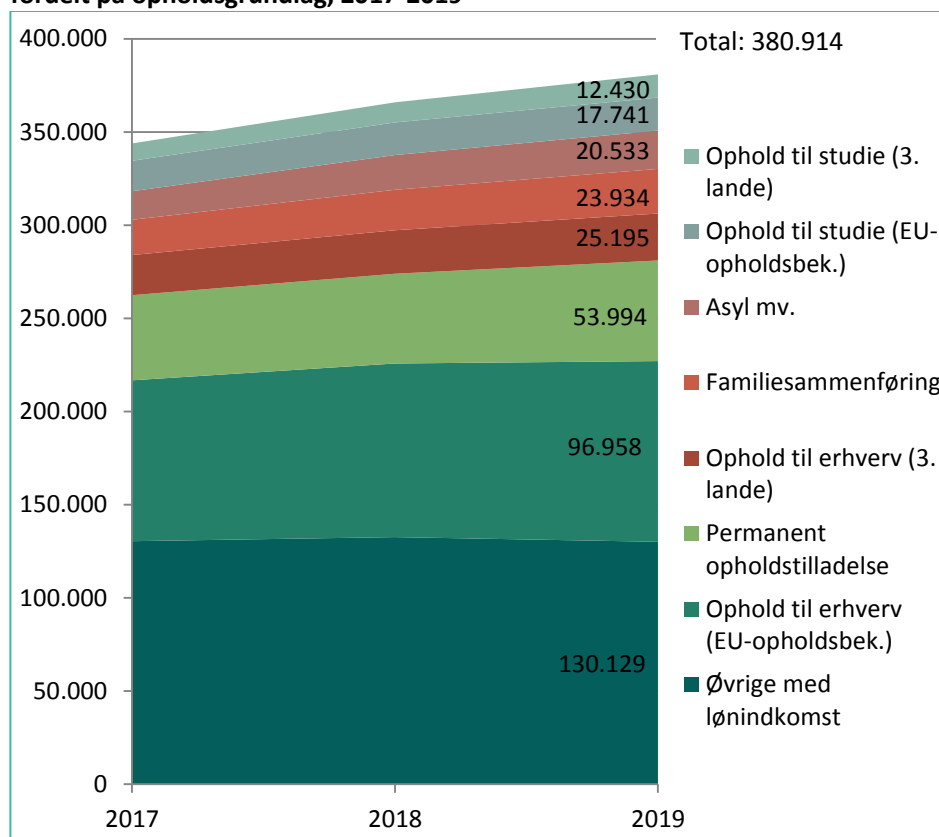
¹ Tredjelande er defineret som lande, der ikke er dækket af EU/EØS-reglerne.

² Nordiske statsborgere, som også er unionsborgere (dvs. svenske og finske statsborgere), kan vælge at søge et registreringsbevis efter EU-reglerne.

³ Inklusiv pendlere.

Unionsborgere og deres familiemedlemmer, som er tredjelandstatsborgere, hvor SIRI har udstedt registreringsbevis eller opholdskort, udgør 40 pct. af det samlede antal udlændinge, der er beskæftiget i Danmark. Ophold til studie og til erhverv (efter udlændingeloven) udgør en væsentlig mindre del af det samlede antal beskæftigede. Der var 25.195 personer beskæftiget i 2019 på baggrund af erhverv og 12.430 personer beskæftiget i 2019 på baggrund af studie.

Figur 1: Beskæftigede udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark fordelt på opholdsgrundlag, 2017-2019

Anm.: Familiesammenføring dækker over familiesammenføring til flygtninge, indvandrere og danske/nordiske statsborgere. Medfølgende familiemedlemmer til tredjelandstatsborgere er placeret under hhv. ophold til studie (udlændingeloven) og ophold til erhverv (udlændingeloven).

Øvrige med lønindkomst dækker over personer, der kan have fået et opholdsgrundlag før 2004, nordiske statsborgere, samt udenlandske statsborgere, der er undtaget for at skulle have en opholds- og arbejdstilladelse for at kunne arbejde i Danmark. Endelig vil eventuelle personer med "ukendt" opholdsgrundlag også indgå, hvis der fx i udlændingssystemerne ikke har været registreret et CPR-nummer, og det derfor ikke har været teknisk muligt at finde opholdsgrundlaget. Tabellen er eksklusiv Registrerede udenlandske tjenesteydere (RUT).

Der kan være tale om dobbelttællinger, da man som person kan indgå flere gange i opgørelsen. Der er ca. en difference på 10.000 personer mellem det samlede antal udlændinge og antal i hver af undergrupperne inkluderet alle, der har haft lønindkomst i Danmark i det pågældende år.

Kilde: Jobindsats.dk, udtrykket den 03.04.2020

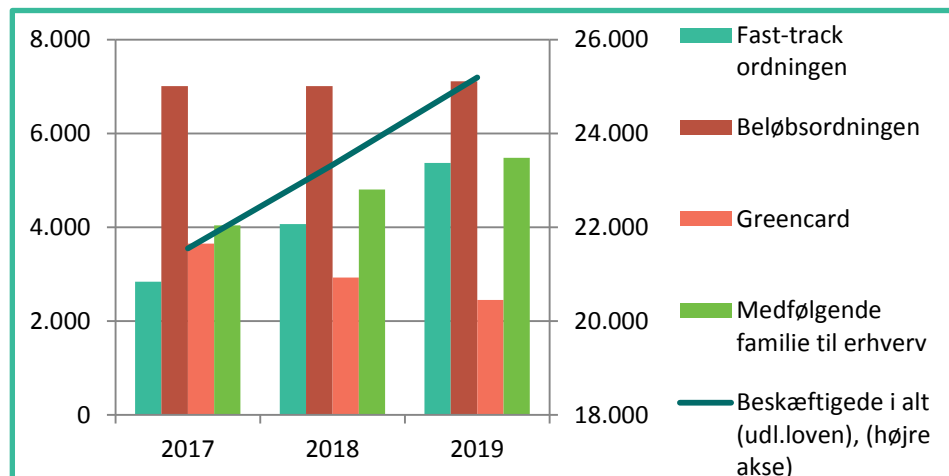
3.0 Erhvervsområdet

Tredjelandstatsborgere kan ansøge og opnå opholdstilladelse efter udlændingeloven til at arbejde i Danmark. Først efter de har fået en tilladelse, må de arbejde i landet⁴. Der er en række forskellige muligheder for at søge om tilladelse. De mest anvendte ordninger er beløbsordningen og fast track-ordningen, samt opholds- og arbejdstilladelse som forsker eller medarbejder i landbrugsbranchen (driftsleder og fodermester).

Beskæftigede tredjelandstatsborgere med tilladelse på erhvervsområdet

Når man har opnået en tilladelse, er det derefter muligt at optage et job i Danmark i op til fire år, afhængigt af betingelserne i tilladelsen. Antallet af beskæftigede tredjelandstatsborgere er steget de seneste tre år, jf. figur 2. I 2017 var 21.554 tredjelandstatsborgere beskæftiget med lønindkomst i Danmark, mens tallet i 2019 var steget til 25.195. Størst er beløbsordningen og fast track-ordningen. Der er 7.110 beskæftigede personer under beløbsordningen, 5.374 beskæftigede under fast track-ordningen og 5.479 beskæftigede medfølgende familiemedlemmer på erhvervsområdet, det vil sige medfølgende familiemedlemmer til personer med en opholdstilladelse på erhvervsområdet.

Figur 2: Beskæftigede tredjelandstatsborgere på erhvervsområdet fordelt på opholdsgrundlag, 2017 – 2019

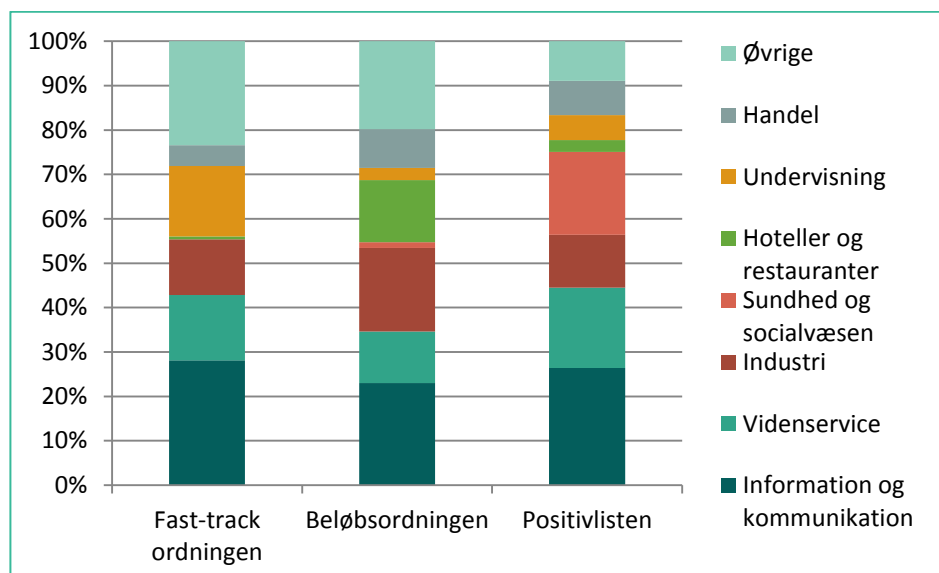
Kilde: Jobindsats.dk, udtrykket den 03.04.2020.

På fast track-ordningen er 28 pct. beskæftiget i branchen information og kommunikation og 15 pct. indenfor vidensservice, mens de beskæftigede på beløbsordningen mest arbejder indenfor brancherne information og kommunikation (23 pct.) og industri (19 pct.). Ligeledes for positivlisten er kommunikation og information den største branche, da 26 pct. af de beskæftigede arbejder i den branche.

⁴ Der er særregler tilknyttet fast track-ordningen, hvor man kan få tilladelse til at arbejde inden man har fået sin endelige opholdstilladelse.

Vidensservice og sundhed og socialvæsen er de næststørste brancher på positivlisten, hvor hhv. 18 og 19 pct. er beskæftiget, jf. figur 3.

Figur 3: Andele af fuldtidsbeskæftigede tredjelandstatsborgere på beløbsordningen, fast track-ordningen og positivlisten i 2019 fordelt på brancher

Note: Målingen opgør antal udenlandske statsborgere omregnet til fuldtidspersoner, der har haft lønindkomst inden for den valgte periode. Personer kan indgå i flere brancher, såfremt de har indkomst fra flere virksomheder.

Kilde: Jobindsats.dk, udtrykket den 03.04.2020.

Udviklingen i tilladelser på erhvervsområdet

Antallet af tilladelser på erhvervsområdet har været stigende i perioden 2017-2019. I 2017 blev der udstedt 12.743 førstegangstilladelser på erhvervsområdet, mens tallet var steget til 14.961 i 2019, jf. tabel 1. Der gives flest tilladelser til at arbejde på beløbsordningen og fast track-ordningen.

Tabel 1: Førstegangstilladelser på erhvervsområdet, 2017-2019

Kategori	2017	2018	2019
	<i>Antal</i>		
Beløbsordningen	2.586	2.571	2.417
Fast track-ordningen	2.249	2.783	3.314
Positivlisten	177	327	327
Forskere og undervisere *	558	529	395
Landbrug **	861	899	1.141
Start-Up og Selvstændige	22	44	47
Etableringskort	422	406	493
Øvrige ***	1.228	1.599	1.908
Familiemæssig tilknytning til person med opholdstilladelse på erhvervsområdet	4.640	5.191	4.919
I alt	12.743	14.349	14.961

* Kategorien indeholder både forskere og undervisere givet til almindeligt lønarbejde samt forskere (ej ph.d.).

** Kategorien indeholder driftsledere og fodermestre.

*** Kategorien indeholder arbejdsmarkedstilknytning, boreplatform og lignende, trainees, særlige individuelle kvalifikationer, specialister samt øvrigt lønarbejde - herunder cirkusspecialister, idrætsudøvere og trænere, kokke, musikere og artister, specialister, som ikke passer i andre kategorier, samt lønarbejde på Grønland/Færøerne og medfølgende familie, Koncernordningen og Jobskifte ved uforskyldt ledighed.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

For samtlige ordninger på erhvervsområdet bortset fra beløbsordningen og forskere/undervisere er der sket en stigning i antallet af opholdstilladelser.

Beløbsordningen, fast track-ordningen og positivlisten

For at få en tilladelse på beløbsordningen er det et krav, at man har en årlig løn på 436.000 kr. (2020 niveau). Ordningen stiller ikke krav til uddannelsesniveau, erhvervsområde eller fag. Indtil 2018 var beløbsordningen den største ordning på erhvervsområdet. I 2018 overhalede fast track-ordningen beløbsordningen som den største ordning på erhvervsområdet jf. tabel 1. Denne udvikling skal først og fremmest ses i sammenhæng med det stigende antal tilladelser efter fast track-ordningens beløbsspor, hvor virksomhederne kan anvende fast track-ordningens beløbsspor på samme vilkår som beløbsordningen, men med muligheden for hurtigere jobstart. Positivlisten er stadig en lille ordning, men er dog steget fra 177 tilladelser i 2017 til 327 tilladelser i 2019.

Beløbsordningen anvendes primært af statsborgere fra Indien, Kina og USA. Tilladelser til statsborgere fra Indien udgjorde 32 pct. af samtlige tilladelser under beløbsordningen i 2019, jf. tabel 2.

Tabel 2 – Antal førstegangstilladelser efter beløbsordningen fordelt på nationalitet

Nationalitet	2017	2018	2019
	<i>Antal</i>		
Indien	876	901	785
Kina	361	319	385
USA	235	272	238
Ukraine	60	98	88
Rusland	63	70	76
Øvrige nationaliteter	991	911	845
I alt	2.586	2.571	2.417

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Da fast track-ordningen blev indført, var det for at gøre det lettere for virksomheder at hente medarbejdere med særlige kompetencer eller kvalifikationer til Danmark.. For at virksomheder kan få tredjelandsborgere til Danmark via ordningen, skal de først certificeres. Certificeringerne stiller en række betingelser til virksomhederne vedrørende bl.a. ansættelsesforhold og ordnede forhold i virksomheden. Fast track-ordningen kan benyttes af udlændinge, der er tilbudt job i en certificeret virksomhed og enten har en årlig aflønning på beløbsordningsniveau; er ansat som forsker; er ansat med et uddannelsesophold på et højt kvalificeret niveau eller

er i Danmark på et eller flere korttidsophold af i alt max. tre måneders varighed pr. år.

Fast track-ordningen giver mulighed for, at udlændinge, der ikke er visumpligtige, kan få en foreløbig arbejdstilladelse og begynde at arbejde med det samme, samtidig med at visumpligtige kan søge om hurtig jobstart via den danske arbejdsgiver. SIRI behandler disse sager inden for 10 dage. Er betingelserne opfyldt, træffer SIRI afgørelse om opholds- og arbejdstilladelse, og ambassaden bliver herefter bedt om at hasteudstede indrejsevisum. For begge ordninger er det et krav, at der er behov for, at ansøger hurtigt skal påbegynde arbejdet. Er der ikke behov herfor, behandles ansøgningen efter de almindelige servicemål.

Der bliver givet flest førstegangstilladelser efter beløbssporet, hvor udlændingen har en årlig aflønning på beløbsordningsniveau. Der er dog også sket en stigning i antal af tilladelser på hhv. forskersporet og korttidsopholdssporet. På forskersporet er der sket en stigning på 132 pct. i antallet af tilladelser fra 2017 til 2019, jf. tabel 3. Der er sket en stigning på 116 pct. på tilladelser til korttidsopholdssporet fra 2017 til 2019.

Stigningerne skyldes bl.a., at flere og flere virksomheder bliver certificeret til fast track-ordningen og derfor kan gøre brug af fordelene herved.

Tabel 3: Antal førstegangstilladelser fordelt på spor på fast track-ordningen, 2017-2019

Spør på fast track-ordningen	2017	2018	2019
		<i>Antal</i>	
Beløbsgrænse	1.739	1.858	2.159
Forsker	309	539	718
Korttidsophold	200	384	431
Uddannelse på højt niveau	1	2	6
I alt	2.249	2.783	3.314

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Positivlisten har til formål at tiltrække arbejdskraft i Danmark på de specifikke jobområder, hvor der er mangel på kvalificeret arbejdskraft. Hvis man er tilbudt en stilling, som er på positivlisten, kan man ansøge om opholds- og arbejdstilladelse herefter. Det er et krav, at man har en uddannelse, som kvalificerer én til stillingen, og at stillingen forudsætter en uddannelse på mindst bachelorniveau. Positivlisten bliver opdateret to gange årligt og indeholder i 2. halvår 2019 bl.a. job som IT-konsulent, læge og intuitionsleder. Antallet af tilladelser på positivlisten er steget de seneste år fra 177 i 2017 til 327 i 2019.

4.0 Studieområdet

Det er muligt for tredjelandstatsborgere at opnå opholdstilladelse efter udlændingeloven til at studere i Danmark. Studieområdet efter udlændingeloven dækker over en bred vifte af ordninger, herunder studerende, ph.d.-studerende, au pair, praktikanter, volontører og Working Holiday.

Som videregående uddannelser kan udlændingen enten tage en hel uddannelse eller læse en del af sin uddannelse i Danmark som led i sin uddannelse i hjemlandet. Sammen med opholdstilladelse som studerende ved en videregående uddannelse får udlændingen en begrænset arbejdstilladelse til at arbejde 20 timer ugentligt ved siden af studierne og fuld tid i perioden juni-august.

Det er også muligt at opnå opholdstilladelse til at studere på folkehøjskole, men der gives ikke ret til at arbejde ved siden af. Det er ligeledes muligt at få opholdstilladelse til at læse et år af en grund- og ungdomsuddannelse i Danmark, hvor der som udgangspunkt heller ikke er arbejdstilladelse tilknyttet.

Det største område på studieområdet er uddannelse inkl. ph.d.-studerende og ansatte, hvor der har været et fald i tilgangen i 2019 med 8.455 tilladelser mod 8.949 i 2017, jf. tabel 4. Modsat har der for praktikanter, volontører og Working Holiday været en stigning i samme periode. Antallet af praktikanter er steget fra 1.899 i 2017 til 2.360 i 2019. Antallet af tilladelser til volontører og Working Holiday er mere end fordoblet fra 1.874 i 2017 til 4.098 i 2019. Særligt ansøgninger fra argentinske statsborgere er medvirkende til denne stigning. Derudover er antallet af tilladelser til medfølgende familie på studieområdet faldet fra 991 til 764.

Tabel 4: Førstegangstilladelser på studieområdet, 2017 - 2019

Kategori	2017	2018	2019
	<i>Antal</i>		
Uddannelse inkl. ph.d.	8.949	8.861	8.455
Au pair	1.423	1.311	1.016
Praktikanter	1.899	2.251	2.360
Volontør og Working Holiday mv. *	1.874	2.213	4.098
Famillemæssig tilknytning til person med opholdstilladelse på studieområdet mv.	991	981	764
Studie på Grønland/Færøerne og medfølgende familie	28	59	44
I alt	15.211	15.676	16.737

*Kategorien volontør og Working Holiday (arbejdsferieaftale) mv. har tidligere været benævnt "humanitært arbejde" og indeholder også sager fra det øvrige studieområde blandt andet Danida-Stipendiater samt opholds- og arbejdstilladelse med henblik på at opnå dansk autorisation som læge eller tandlæge.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Det lille fald i antallet af tilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og ansatte i Danmark fra 2017 til 2019 kan bl.a. tilskrives et fald på ca. 500 i antal tilladelser

til øvrige videregående uddannelser, jf. tabel 5. Tilladelserne til resten af underkategorierne har ligget forholdsvis stabilt de sidste par år.

Tabel 5: Oversigt over antal førstegangstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og ansatte fordelt på underkategorier, 2017 - 2019

Underkategori	2017	2018	2019
	<i>Antal</i>		
Videregående uddannelse under Danske Universiteter	5.839	5.991	5.717
Øvrige videregående uddannelser	1.356	1.048	896
Kursus på folkehøjskole	425	533	562
Grund- og ungdomsuddannelse	415	408	352
Ph.d.-studerende	575	629	626
Ph.d.-ansatte	339	252	302
I alt	8.949	8.861	8.455

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

En udlænding kan opnå opholdstilladelse som ph.d.-studerende eller ph.d.-ansat i Danmark, når pågældende er indskrevet på et dansk universitet eller er gæstestuderende på en ph.d. uddannelse i landet.

Langt størstedelen af førstegangstilladelserne til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og ansatte gives til de 19-24 årige. I 2019 fik denne aldersgruppe 71 pct. af tilladelserne på denne ordning, jf. tabel 6. Der blev i 2019 tildelt 5.255 tilladelser til kvinder og 3.200 til mænd. Forholdet mellem antal tilladelser til mænd og kvinder er stort set uændret fra 2017 til 2019, jf. tabel 6.

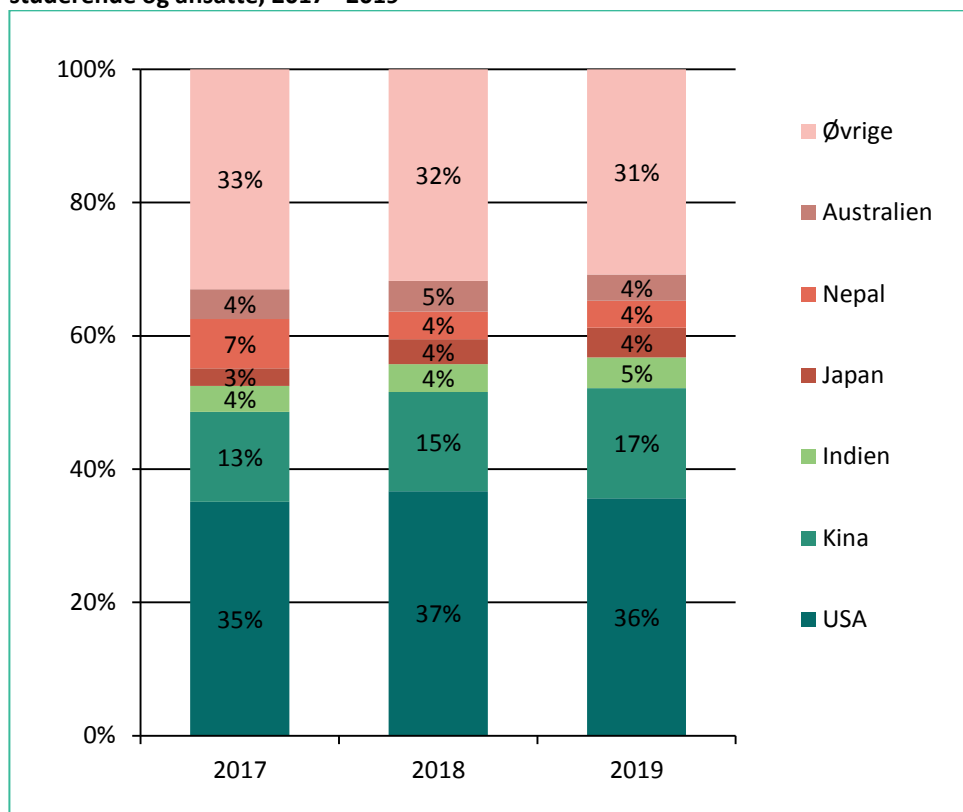
Tabel 6: Oversigt over antal førstegangstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og ansatte fordelt på alder og køn, 2017 - 2019

Alder	2017		2018		2019	
	<i>Antal</i>					
	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
13-18 årige	325	198	362	203	307	204
19-24 årige	4.028	2.127	4.100	2.161	3.946	2.039
25-34 årige	946	1.145	955	932	906	891
+35 årige	86	94	73	75	96	66
I alt	5.385	3.564	5.490	3.371	5.255	3.200

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

USA og Kina er de to største nationaliteter inden for uddannelse inkl. ph.d.-studerende og ansatte med hhv. 36 pct. og 17 pct. af tilladelserne givet i 2019, jf. figur 4. Der er ikke større ændringer i det billede i perioden fra 2017 til 2019.

Figur 4: Nationalitetsfordeling af opholdstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og ansatte, 2017 - 2019

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

5.0 EU-området

Efter EU-reglerne om fri bevægelighed har unionsborgere ret til frit at færdes og opholde sig i andre medlemsstater med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i traktaterne og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Udtrykket primær fri bevægelighed anvendes i den situation, hvor unionsborgere, som er statsborgere i et andet EU-land, udøver retten til fri bevægelighed efter EU-reglerne i Danmark. Udtrykket sekundær fri bevægelighed anvendes i den situation, hvor danske statsborgere, der har udøvet retten til fri bevægelighed efter EU-reglerne i et andet EU-land, vender tilbage til Danmark.

En unionsborger, der er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, kan indrejse og opholde sig i Danmark op til tre måneder fra indreisen eller indtil seks måneder, hvis den pågældende er jobsøgende. Herefter kan jobsøgende opholde sig så længe, de kan dokumentere, at de stadig søger arbejde og har reelle muligheder for at blive ansat.

Tredjelandstatsborgere, der er familiemedlemmer til unionsborgere, kan indrejse og opholde sig her i landet i op til tre måneder. De skal have deres pas eller anden rejselegitimation viseret før indreisen, medmindre de er fritaget for visum.

Ved ophold ud over tre måneder, og seks måneder for jobsøgende, skal unionsborgeren⁵ opfylde betingelserne for ret til ophold i EU-bekendtgørelsen, som f.eks. arbejdstager, selvstændigt erhvervsdrivende eller studerende og søge om et registreringsbevis hos SIRI. Familiemedlemmer til en unionsborger kan have ret til ophold som familiesammenført til unionsborgeren og skal ved ophold ud over tre måneder søge om et registreringsbevis eller opholdskort⁶.

En unionsborger, der har haft lovligt ophold uafbrudt i fem år i Danmark, har ret til tidsubegrænset ophold. Familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, men som i fem år i træk lovligt har boet sammen med unionsborgeren, har også ret til tidsubegrænset ophold.

En dansk statsborgers familiemedlem kan blive familiesammenført i Danmark efter EU-reglerne, hvis den danske statsborger har udøvet retten til fri bevægelighed i et andet EU-land og herefter vender tilbage til Danmark (sekundær fri bevægelighed).

Beskæftigelse blandt unionsborgere i Danmark

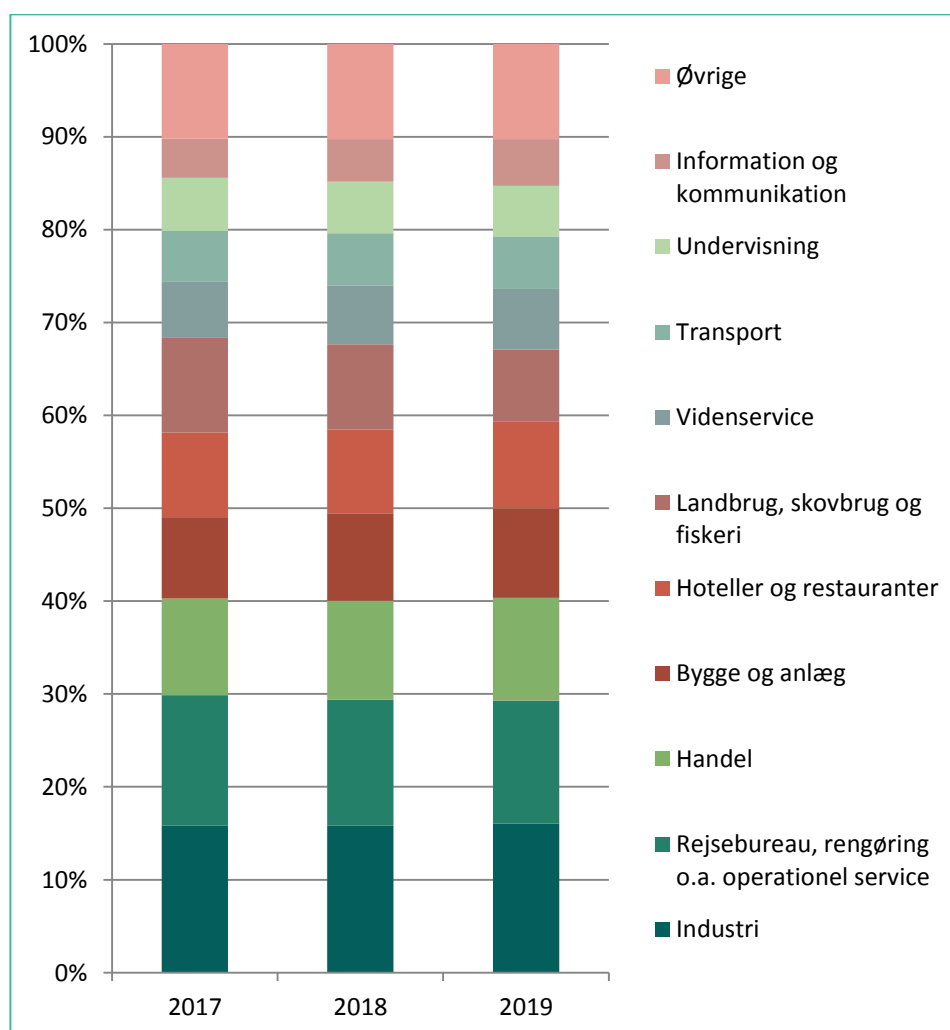
Der er ca. 258.000 unionsborgere, nordiske statsborgere samt schweiziske statsborgere beskæftiget i Danmark. Tallet er steget de seneste år fra ca. 239.000 borgere i 2017 til de 258.000 borgere i 2019 (se bilag 16).

⁵ I rapporten sidestilles EØS-borgere med unionsborgere.

⁶ Unionsborgere får udstedt registreringsbeviser, mens deres familiemedlemmer skal have udstedt et opholdskort, såfremt de er tredjelandstatsborgere.

Antallet af beskæftigede unionsborgere, der har fået registreringsbevis til at arbejde, er steget fra ca. 86.000 i 2017 til ca. 97.000 personer i 2019, hvilket svarer til en stigning på 12 pct. Tilsvarende er antallet af beskæftigede unionsborgere, der har fået registreringsbevis til at studere steget fra godt 16.000 personer i 2017 til knap 18.000 personer i 2019 svarende til en stigning på 8 pct. De tre største brancher, unionsborgerne er beskæftiget i, er industri, rejsebureau, rengøring o.a. operationel service samt handel, jf. figur 5.

Figur 5: Top 10 branchefordeling for unionsborgere, der er fuldtidsbeskæftiget i Danmark, 2017-2019

Note: "Unionsborgere" dækker ikke over borgere fra nordiske lande, dvs. statsborgere i Norge og Island indgår ikke i tallene. Tallene dækker over unionsborgere med opholdsret til studie og som arbejdstager. Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykket den 25. marts 2020.

Opholdsdokumenter efter EU-reglerne

Der udstedes hvert år mellem 36.000 og 39.000 registreringsbeviser og opholdskort til unionsborgere og deres medfølgende familiemedlemmer i en primær fri bevægelighedssituation.

I 2019 blev der udstedt 36.865 EU-opholdsdokumenter til personer i en primær fri bevægelighedssituation, hvilket er 2.214 færre end i 2018, jf. tabel 8. Herudover blev der udstedt 6.722 beviser for tidsbegrænset ret til ophold, hvilket er en stigning på 40 pct. i forhold til 2017. Derudover bliver der årligt udstedt mellem 200 og 350 opholdskort til tredjelandsfamiliemedlemmer, der befinder sig i en sekundær fri bevægelighedssituation. Senest blev der i 2019 udstedt 329 opholdskort, jf. tabel 8. Til sammenligning blev der i 2019 givet 1.631 tilladelser til familiesammenføring med danske statsborgere efter udlændingelovens bestemmelser herom, der administreres af Udlændingestyrelsen.

Tabel 7: Oversigt over EU-områdets afgørelser, 2017-2019

Primær fri bevægelighed	2017	2018	2019
Lønarbejde*	19.283	20.225	18.578
Uddannelse	9.692	9.150	8.538
Tilstrækkelige midler	4.739	4.867	5.015
Medfølgende familiemedlemmer til unionsborgere**	4.477	4.789	4.691
Øvrige***	46	48	43
Tidsbegrænset ret til ophold****	4.794	4.431	6.722
I alt	43.031	43.510	43.587
Sekundær fri bevægelighed	2017	2018	2019
Familiesammenføring efter EU-reglerne	209	289	329
Tidsbegrænset ret til ophold*****	195	210	197
I alt	404	499	526

*Lønarbejde omfatter lønnet beskæftigelse og udstationerede

**Medfølgende familiemedlemmer til unionsborgere omfatter både tredjelandsmedlemmer samt unionsborgere

***Omfatter kategorierne selvstændigt erhvervsdrivende samt pensionister

****Tidsbegrænset ret til ophold kan gives til unionsborgere samt deres medfølgende familiemedlemmer, såfremt de har opholdt sig og opfyldt betingelserne for deres ophold i 5 år.

*****Tidsbegrænset ret til ophold i en sekundær fri bevægelighedssituation gives til medfølgende familiemedlemmer til danske statsborgere, der har fået familiesammenføring efter EU-reglerne, og har opfyldt betingelserne i fem år.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

På erhvervsområdet er der samlet set sket et fald i antallet af udstedte registreringsbeviser fra 24.066 i 2017 til 23.632 i 2019, jf. tabel 8. De tre største grupper af ansøgere fordelt på nationaliteter på erhvervsområdet kommer fra hhv. Rumænien, Polen og Litauen. .

Tabel 8: Antal udstedte registreringsbeviser på erhvervsområdet fordelt på top 3 nationaliteter, 2017-2019

Nationalitet	2017	2018	2019
	<i>Antal</i>		
Rumænien	5.260	5.513	5.023
Polen	4.411	4.196	3.651
Litauen	2.338	2.452	1.993
Øvrige nationaliteter	12.057	12.975	12.965
I alt	24.066	25.136	23.632

Anm.: Der er tale om registreringsbeviser udstedt i en primær fri bevægelighedssituation, ekskl. familiemedlemmer til unionsborgere.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

I 2019 blev der på studieområdet udstedt 8.538 registreringsbeviser til unionsborgere mod 9.692 i 2017, jf. tabel 9. De tre største grupper af ansøgere fordelt på nationaliteter på studieområdet i 2019 kom fra hhv. Tyskland, Spanien og Italien.

Tabel 9: Antal udstedte registreringsbeviser på studieområdet fordelt på top 3 nationaliteter, 2017-2019

Nationalitet	2017	2018	2019
	<i>Antal</i>		
Tyskland	1.787	1.729	1.666
Spanien	848	829	785
Italien	830	783	780
Øvrige nationaliteter	6.227	5.809	5.307
I alt	9.692	9.150	8.538

Anm.: Der er tale om registreringsbeviser udstedt i en primær fri bevægelighedssituation, ekskl. familiemedlemmer til unionsborgere.

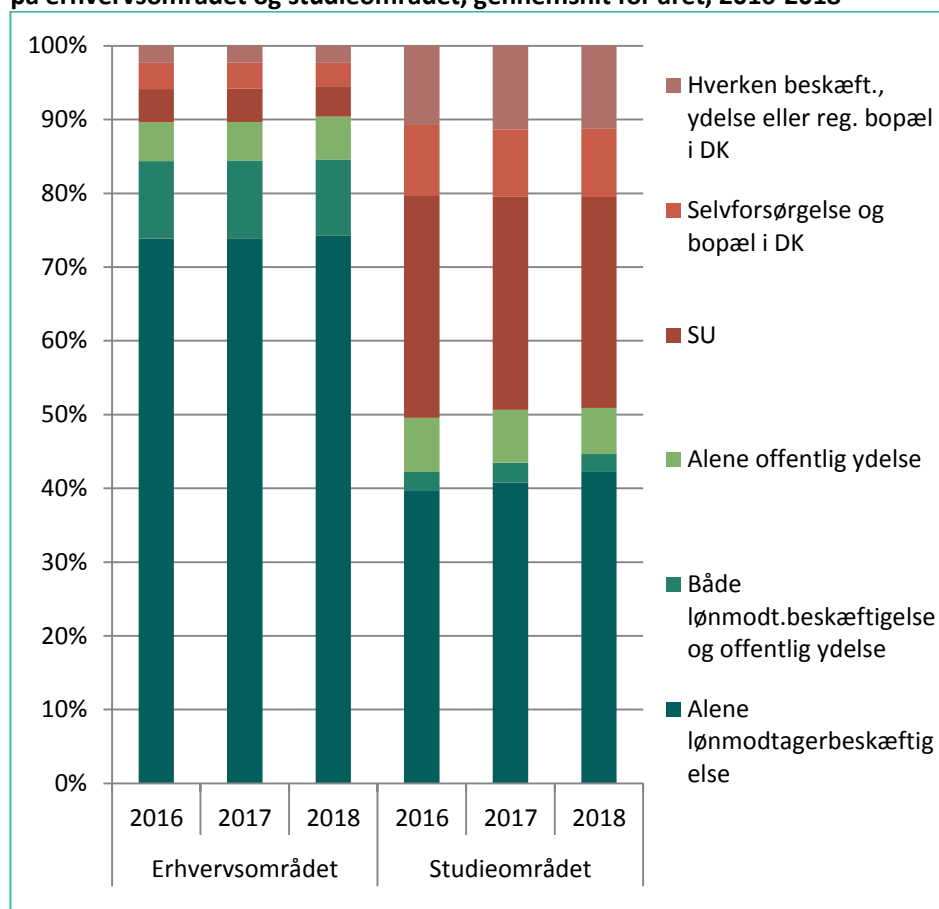
Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

74 pct. af de personer, der fik udstedt et registreringsbevis på erhvervsområdet i 2018, er lønmodtagerbeskæftiget efter 12 måneder. 10 pct. er både lønmodtagerbeskæftiget og modtager offentlige ydelser, mens 6 pct. udelukkende modtager offentlige ydelser. Fordelingen på tværs af årene er stort set uændret, jf. figur 6.

På studieområdet er 42 pct. af de personer, der fik udstedt et registreringsbevis i 2018, lønmodtagerbeskæftiget efter 12 måneder. 29 pct. modtager SU, 6 pct. modtager alene offentlige ydelser, mens 9 pct. er selvforsørgende. Igen er fordelingen på tværs af årene stort set uændret.

Andelen af personer, der fik udstedt et registreringsbevis på erhvervsområdet i 2018, og som hverken er beskæftiget, modtager offentlige ydelser eller bor i Danmark efter 12 måneder, er 2 pct. På studieområdet er tallet 11 pct.

Figur 6: Arbejdsmarkedsstatus efter 12 mdr. for personer med registreringsbevis på erhvervsområdet og studieområdet, gennemsnit for året, 2016-2018

Anm.: Grundet sæsonudsving er der brugt et gennemsnit for året i stedet for en specifik nedslagsmåned for at give et mere retvisende billede.

Kilde: Jobindsats.dk trukket d. 25. marts 2020

6.0 Metode

Tabellerne over ansøgninger og afgørelser om opholdstilladelse og opholdsdokumenter er baseret på data fra SIRI, og de er udarbejdet på baggrund af registreringer i ESDH-systemet, som er udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem.

Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger vedr. ansøgninger og afgørelser er behæftet med usikkerhed, da udlændingssystemerne er opbygget som journaliserings- og sagsstyringssystemer og ikke som egentlige statistiksystemer.

Tabellerne under de enkelte opholdsordninger indeholder kun tal for førstegangsansøgninger – ikke forlængelser. Afgørelserne er baseret på kalenderopgørelser, og viser hvor mange afgørelser, der er truffet i en given periode. Det betyder, at årets ansøgningstal kan afvige fra afgørelsestal, dels fordi et antal ansøgninger frafaldes og afvises mv., og dels fordi ansøgninger indgivet i et bestemt år kan være behandlet i efterfølgende år. Det bemærkes desuden, at der er tale om antal ansøgninger hhv. afgørelser og ikke personer, og der kan være tale om dobbelttællinger, dvs. at en udlænding kan have fået mere end én afgørelse samme år. For unionsborgerne gælder det desuden, at de kan fremgå af opgørelserne med en anden opholdsret end den, de har på nuværende tidspunkt. Dette skyldes, at selvom unionsborgerne har pligt til at genregistrere sig hos SIRI, er vurderingen, at det langt fra altid er tilfældet, når personen skifter opholdsret, end den de først blev registreret med, og der ikke er sanktionsmuligheder i forhold til at sikre dette. De kan også sagtens have opnået flere typer opholdsret på samme tid.

Opgørelserne af beskæftigede og fuldtidsbeskæftigede personer er baseret på Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings (STAR) træk fra bl.a. indkomstregistret (eIndkomst) koblet med afgørelser om opholdstilladelser; en kobling der også anvendes i jobindsats.dk. Opgørelserne er baseret på indberetninger til eIndkomst af almindelig lønindkomst, inkl. fri kost og logi, fri bil, fri telefon mv. Pension og indkomst udbetalt i udlandet indgår ikke. Samme lønbegreb anvendes endvidere ved opgørelse af lønniveauer og branchefordeling.

En beskæftiget person er en person, for hvem der ifølge e-indkomst er indberettet lønindkomst inden for året. Det kan være indkomster fra både kortere og længere ansættelsesforhold. En fuldtidsbeskæftiget person svarer til beskæftigelse i 37 timer om ugen for hele året. Personer, der er beskæftiget i færre timer eller i kortere perioder, summeres op for at få et samlet beskæftigelsesbidrag.

Fra jobindsats.dk er der også hentet data til beregning af andelen af beskæftigede personer i forskellige brancher. Fordelingen på brancher er baseret på omregning til fuldtidsbeskæftigede personer for at undgå dobbelttællinger. I beregningerne indgår alle med indkomst og ophold efter den enkelte ordning uanset antallet af månedsindberetninger, ligesom samme person kan indgå i flere brancher. Opgørelsen kan afvige fra andre opgørelser pga. skift i metode.

Data til opgørelsen af unionsborgeres arbejdsmarkedsstatus efter 12 måneder stammer fra kommunale sagsbehandlings- og økonomisystemer, FLEUR, Indkomstregistret, SU, CPR-registret, Udlændingestyrelses Udlændingeregister samt ESDH-systemer. Derudover skal det bemærkes, at oplysninger om udrejse ofte foreligger med forsinkelse, ligesom der vil forekomme efterregistreringer. Det kan betyde, at der specielt for de seneste nedslagstidspunkter kan ske ændringer i opgørelserne af personernes arbejdsmarkedsstatus.

SIRI har derudover på baggrund af en særkørsel fra STAR udarbejdet figurer over lønniveauer, der viser andelen af personer i forskellige lønintervaller. Lønniveauerne er opgjort pba. opregnet årsindkomst for berørte personer, uanset hvor mange måneder de har været beskæftiget. Dog indgår kun personer med lønindberetninger i mindst tre måneder (og mindst 10 timer pr. måned). Opgørelsen kan afvige fra andre opgørelser pga. skift i metode.

Opgørelserne af lønniveauer og brancher er af metodiske årsager foretaget på baggrund af lidt forskellige grupper af personer. Opgørelserne af branchefordeling omfatter alle beskæftigede personer, omregnet til fuldtidsbeskæftigede personer, og samme person kan ved beskæftigelse i flere brancher indgå flere steder. Opgørelserne af lønniveauer omfatter kun en delmængde af beskæftigede personer, da kun personer med lønindberetninger i mindst 3 måneder (og mindst 10 timer pr. måned) er medtaget, og indkomsten er herefter opregnet til årsindkomst.

Tabeller og figurer i det følgende er udarbejdet ud fra ovennævnte datagrundlag og metoder, medmindre andet fremgår.